

К. е. н. Поліщук О. В.

Національний авіаційний університет (Київ, Україна)

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ЗВО УКРАЇНИ**

В сучасній освіті все більше набирає обертів таке поняття, як «дистанційна освіта». Положення про дистанційне навчання було затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України ще в 2013 році (25.04.2013 № 466) [1].

В «Положенні» в розділі II, п.2.4 прописано: «Дистанційне навчання організовується для учнів (вихованців), які: з будь-яких причин (стан здоров'я, проживання за межею пішохідної доступності до ЗНЗ, надзвичайні ситуації природного або техногенного характеру, воєнний конфлікт, проживання (перебування) за кордоном (для громадян України), на тимчасово окупованій території України або у населених пунктах, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження, тощо) не можуть відвідувати навчальні заняття в ЗНЗ». Наступною умовою є результати останнього річного оцінювання навчальних досягнень, це мають бути особи, які опанували програмовий матеріал відповідного класу на високому рівні не менше як 10, 11, 12 балів [1]. В зв'язку з цим, виникає питання стосовно іноземних громадян які б хотіли мати доступ до навчання в ЗВО України в «онлайн» режимі, та стосовно громадян України які мають інші бали. Для прикладу, в європейських країнах дистанційне навчання доступне не тільки резидентам, а й іншим бажаючим з будь-якої країни світу, більш того, їм надають спеціальні гранти на навчання.

В такій країні, як Італія, сформовані спеціальні центри (сектори), які забезпечують розвиток дистанційного навчання. Сектор дистанційної освіти Італії, був сформований у період з 2004 по 2006 рік, і складає 11 віртуальних (їх ще називають «телекомунікаційних») університетів, що надають інноваційно-масову модель отримання вищої освіти студентам всіх країн світу [2, с. 38]. Першим телекомунікаційним університетом Італії, який забезпечує неперервний навчальний процес без часо-просторових обмежень, вважається приватний, Римський університет імені Гульєльмо Марконі, що нараховує понад 16 тисяч студентів і 130 викладачів. Дистанційна освіта в університеті реалізується трьома способами:

1) розсилка роздаткового матеріалу, вправ, тестів і питань для самоперевірки, лекцій на CD та DVD;

2) онлайн-навчання на дистанційній платформі (сайт/TV-канал університету Марконі);

3) онлайн-уроки (лекції та семінари для груп за кількості понад 15 студентів).

Система оцінювання в університеті не відрізняється від системи класичних ВНЗ і реалізується через освітні кредити, тоді як іспити також проходять в усній або письмовій формі в онлайн-режимі [2, с. 39].

В українських ЗВО, способи реалізації дистанційного навчання та система оцінювання мало різняться від європейських вишів, але немає чіткого виокремлення, чи можуть іноземні громадяни отримувати дистанційну освіту в Україні.

Звичайно, перш ніж говорити про дистанційне навчання потрібно головним чином забезпечити якість даного процесу в освіті. Багато науковців, які досліджують проблеми дистанційної освіти беззаперечно доводять, що само по собі дистанційне навчання не дає можливості особистого спілкування із слухачами, студентами, учнями, тому не можливо визначити чи насправді особа володіє тими необхідними знаннями в результаті закінчення навчання. Спілкування у формі онлайн-режиму не зможе визначити достатній рівень вмінь та навичок особи, але з огляду на сучасний розвиток інноваційних технологій та ІКТ, поступово дистанційна освіта буде необхідним процесом в отриманні окремого професійного рівня освіти.

Повертаючись до проблем дистанційного навчання в ЗВО України, потрібно також згадати і про фінансову складову даного процесу. Саме не існує окремої фінансової складової у бюджетах вишів стосовно розвитку дистанційного навчання. За Положенням – «системотехнічне забезпечення дистанційного навчання має включати: апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відеоконференц-зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального призначення, управління навчальним процесом та необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах. Все це потребує відповідних фінансових затрат, саме тому в Італії цими питаннями переймаються сформовані спеціальні центри, які виступають інвесторами телекомунікаційних університетів. В Україні багато

закладів вищої освіти вже запроваджують дистанційне навчання – це і Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», який публікує Меморандум створення інформаційної освітньої мережі «Українська дистанційна освіта», Львівський інститут менеджменту, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. І. Сікорського» при якому було створено ще в 2000 році Український центр дистанційної освіти (УЦДО) тощо, але мало що відомо з приводу участі в цьому навчанні нерезидентів України, та можливих грантів на навчання для них в українських вишах.

Таким чином, питання щодо проблем розвитку дистанційної освіти в ЗВО України залишаються відкритими та не до кінця вивченими. Було б доцільно скористатись досвідом Італії та сформувати за допомоги МОН України спеціальний Сектор, який би забезпечував ефективний розвиток та адаптацію європейських методів та принципів дистанційного навчання в ЗВО України.

Список використаних джерел:

1. Положення про дистанційне навчання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13>
2. Нелін Є. В. Вища дистанційна освіта в Італії: проблеми, сучасність і перспективи розвитку / Є. В. Нелін // Український педагогічний журнал. – 2016. – № 2. – С. 38–39.

К. е. н. Сівашенко Т. В.

Національний авіаційний університет (Україна)

РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ, ПРОФЕСІЙНОЇ ПЕРЕПІДГОТОВКИ І ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ КАДРІВ

Наразі недостатньо вивчені зміст, форми, методи і технології діяльності по формуванню компетенцій робочої сили, спрямованих на підвищення якості життя населення, створення умов для продуктивної трудової діяльності, що забезпечує інновативність економіки. Розвиток людського потенціалу, системи підготовки, професійної перепідготовки і підвищення кваліфікації кадрів (СППіПКК) залишається однією з найбільш гострих проблем української економіки і набуває особливого значення в умовах інноваційної економіки [1].